İçerik

Ders Kodu	Dersin Adı	Yarıyıl	Teori	Uygulama	Lab	Kredisi	AKTS
SOC401	Söylem ve Toplum	7	3	0	0	3	6

Ön Koşul	
Derse Kabul Koşulları	

Dersin Dili	Fransızca
Türü	Seçmeli
Dersin Düzeyi	Lisans
Dersin Amacı	Dersin amacı, hem dil ve söylem kavramları ile dilsel üretim ve pratiklerin 'toplumsal' niteliğini, hem de toplumun ve toplumsal temsil/pratiklerin 'dilsel' niteliğini ortaya koymak; bu karşılıklı ilişki ve etkileşimin teorik temellerini anlamak ve bu temele oturtulacak pratiğe yönelik örnekler üzerinden dil/söylem ve toplum bağıntısını çözümlemektir.
İçerik	Dil ve söylem, insanlararası iletişimin zeminini ve toplumsal etkileşimin bağlamını oluşturan toplumsal olgular olarak, biz sosyologların çalışma alanları içinde önemli bir yer tutmaktadır. “Söylem ve Toplum” dersi de, bu doğrultuda, çeşitli veçheleriyle toplumu dil ve söylem üzerinden anlama ve açıklama çabasının; öte taraftan da, dilsel üretim ve söylemsel pratikleri toplumsallıkları içinde çözümleme yaklaşımının somutlaşmasıdır. Bu ders kapsamında; dil sosyolojisinin temel kavram ve kuramlarına genel bir bakışın ardından, söylem kavramı ve bir disiplin olarak söylem analizi üzerine çeşitli kuram ve tartışmalar ele alınacak, “eleştirel söylem analizi” gibi öne çıkan yaklaşımlar irdelenecek ve elbette tüm bu kuramsal edinimlerin pratiğe dökülerek anlamlandırılabilmesi için, örnek metinler üzerinden çözümleme çalışmaları yapılacaktır.
Kaynaklar	AUSTIN, John L., Quand dire c'est faire, Seuil, Paris, 1970. BAKHTINE, Mikhaïl (VOLOCHINOV, V. N.), Le marxisme et la philosophie du langage, Essai d'application de la méthode sociologique en linguistique, Minuit, Paris, 1977. BERNSTEIN, Basil, Langage et classes sociales, Minuit, Paris, 1975. BONNAFOUS, Simone & TEMMAR, Malika (éd.), Analyse du discours et sciences humaines et sociales, Ophrys, Paris, 2007. BOURDIEU, Pierre, Ce que parler veut dire, Fayard, Paris, 1982. BOURDIEU, Pierre, Langage et pouvoir symbolique, Fayard, Paris, 2001. BOUTET, Josiane, Langage et société, Seuil, Paris, 1997. CHARAUDEAU, Patrick & MAINGUENEAU, Dominique, Dictionnaire d’analyse du discours, Seuil, Paris, 2002. DEMİR, Başak, “Analyse du discours en tant que proposition d’interdisciplinarité pour les sciences sociales”, in Lapsus, no. 3, 2008, p. 97-114. FAIRCLOUGH, Norman, Discourse and Social Change, Polity, Cambridge, 1992. FAIRCLOUGH, Norman, Language and Power, Longman, London, 1989. KERBRAT-ORECCHIONI, Catherine, Les actes de langage dans le discours: théorie et fonctionnement, Armand Colin, Paris, 2008. LABOV, William, Sociolinguistique, Minuit, Paris, 1976. LEIMDORFER, François, Les sociologues et le langage, Maison des sciences de l’homme, Paris, 2010. MAINGUENEAU, Dominique, L'analyse du discours, Hachette, Paris, 1997. MAINGUENEAU, Dominique, Les termes clés de l'analyse du discours, Seuil, Paris, 1996. SAUSSURE, Ferdinand de, Cours de linguistique générale, Payot, Paris, 1968. SEARLE, John R., Les actes de langages, Essai de philosophie du langage, Hermann, Paris, 1972. VAN DIJK, Teun A., News as Discourse, Hillsdale, NJ: Erlbaum, 1988. VAN DIJK, Teun A., Society and Discourse - How Social Contexts Influence Text and Talk, Cambridge University Press, Cambridge, 2009.

Teori Konu Başlıkları

Hafta	Konu Başlıkları
1	Présentation du cours
2	Fondements langagiers de la société; rapports entre langue/langage et société; F. de Saussure et la distinction langue-parole
3	Actes de langage ou actes de parole; J.L. Austin et J. Searle
4	Actes de langage (suite) et performativité; J. Butler
5	Débats sur la sociologie du langage et sociolinguistique

Hafta	Konu Başlıkları
6	Langage et classes sociales; B. Bernstein et W. Labov
7	Examen partiel
8	Discours, théories de discours, genres de discours
9	Dialogisme, langage du point de vue marxiste; M. Bakhtine
10	Langage et discours en tant qu'objet sociologique; P. Bourdieu et M. Foucault
11	Analyse du discours; Ecole française de l'analyse du discours
12	Analyse critique du discours [Critical Discourse Analysis (CDA)]
13	CDA (suite); N. Fairclough et T.A. van Dijk
14	Exemples d'analyse critique du discours sur les nouvelles en presse écrite